

การประเมินผลการเรียนการสอนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

เรวดี ไพธิรัง*, ประทีป หนีทอง*,
จรรยาลักษณ ป้องเจริญ*, ยุคนธ์ เมืองช้าง*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการเรียนการสอนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 1.19, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.14) โดยมีค่าเฉลี่ยด้านสื่อและกิจกรรมการเรียนการสอนออนไลน์มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.67, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.77) เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์จำแนกตามชั้นปี พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้เรียนชั้นปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์แตกต่างจากผู้เรียนชั้นปีที่ 1 – 3 และผู้เรียนชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้เรียนชั้นปีที่ 3 นอกจากนี้ ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังคงชอบรูปแบบการเรียนในชั้นเรียน (21.6%) รองลงมาคือ การเรียนแบบสอนสดผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ (20%) และการเรียนแบบผสมผสาน (18.4%) ตามลำดับ

คำสำคัญ: การเรียนการสอนออนไลน์, โรคติดเชื้อโคโรนา 2019, นักศึกษาพยาบาล

*วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

Corresponding Author: Rewadee Srisuk Email: rawadee@snc.ac.th

Received 14/10/2021

Revised 15/11/2021

Accepted 02/12/2021

EVALUATION OF ONLINE TEACHING IN THE SITUATION OF THE COVID-19 PANDEMIC BOROMARAJONANI COLLEGE OF NURSING, SUPHANBURI

Rewadee Phorang, Pratheep Meethong*,
Charoonlux Pongcharoen*, Yukon Muangchang**

ABSTRACT

The objective of this research was to study the results of evaluating online teaching in the situation of the 2019 corona virus epidemic of nursing students at Boromarajonani College of Nursing, Suphanburi. The research instruments consisted of a questionnaire on the opinions of students towards online teaching during the 2019 coronavirus epidemic. The statistics used for data analysis were descriptive statistics and one-way ANOVA.

The results of the research showed that the overall availability of online learning of nursing students was at a moderate level (mean = 1.19, S.D = 0.14). The highest mean score was teaching materials and teaching activities in online learning (mean = 3.67, S.D = 0.77). There was statistical significance between the year of study and the mean of opinions about online learning classified ($p \leq .05$). Which the 4th year nursing students of opinions about online learning classified was a statistically significantly difference from the 1st - 3rd year nursing students and the 2nd year nursing students of opinions about online learning classified was statistically significantly difference from the 3rd year nursing students. However, the majority of students still prefer the style of learning in the classroom (21.6%), followed by online live sessions via applications (20%) and Blended learning (18.4%), respectively.

Keywords: online teaching, Covid 2019, nursing students

*Boromarajonani College of Nursing, Suphanburi, Suphanburi, Thailand

ภูมิหลังและเหตุผล (Background and rationale)

โรคติดเชื้อโคโรนา 2019 เป็นโรคอุบัติใหม่ที่ต้องการอนามัยโลกประกาศเป็นภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of Concern : PHEIC) และคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติได้มีมติให้โรคติดเชื้อโคโรนา 2019 นี้เป็นโรคติดต่ออันตราย ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่องชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563 ปัจจุบันยังคงมีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งในปัจจุบันพบผู้ที่ได้รับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีทั้งผู้ที่แสดงอาการและไม่แสดงอาการจึงทำให้มีการแพร่ระบาดของโรคเป็นไปอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางในเวลาอันสั้น โดยสามารถแพร่เชื้อจากละอองของเสมหะ การไอ จาม น้ำมูก น้ำลายในระยะประมาณ 1-2 เมตร และการสัมผัสเชื้อโรคที่ตกอยู่ตามพื้นผิววัสดุ แล้วนำมาสัมผัสบริเวณใบหน้า ปาก จมูก หรือตา จนก่อให้เกิดการติดเชื้อ^{1,2} แนวทางเพื่อป้องกันการแพร่กระจายและควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 คือ การงดเดินทางไปในที่ชุมชนแออัด หรือสถานที่ที่มีผู้คนอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่ประมาณ 20 วินาที หรือใช้แอลกอฮอล์ (60-70%) ทาทั่วมือทั้งให้แห้ง แต่ถ้ามือมีคราบเปื้อนต้องล้าง

ด้วยน้ำให้สะอาดก่อนและปฏิบัติตามคำแนะนำเกี่ยวกับอนามัยทางเดินหายใจ³

จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่แพร่กระจายไปทั่วโลกนี้มีผลทำให้นักเรียนจำนวน 1.38 พันล้านคน ได้รับผลกระทบจากการปิดสถานศึกษา และทำให้การศึกษาเกิดการปรับเปลี่ยนระบบการจัดการศึกษาที่ต้องดำเนินการต่อมิให้หยุดชะงัก เพราะจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียน นักศึกษา⁴ การเรียนการสอนออนไลน์ (Online learning) จึงเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สถาบันการศึกษานำมาใช้ โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำการสอน ด้วยเหตุนี้การเรียนรู้แบบออนไลน์จึงเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนได้ตลอดเวลา มีความสะดวก และเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วโดยไม่จำเป็นต้องเดินทาง ผู้เรียนเลือกเรียนตามความชอบของตนเอง⁵

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี ได้มีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเป็นรูปแบบการสอนออนไลน์ (Online learning) แบบสด (online live session) ตามตารางการจัดการเรียนการสอนเดิมผ่านทางโปรแกรมที่อาจารย์แต่ละท่านเลือกใช้ตามความถนัด และความเหมาะสมของบทเรียน โดยนักศึกษาเข้ามาเรียนในห้องเรียนออนไลน์ตามวันเวลาที่กำหนด ข้อดีคือ นักศึกษาจะได้รับความรู้สึกเหมือนได้นั่งเรียนในห้องเรียน สามารถถาม ตอบและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับอาจารย์ผู้สอน เพื่อน

ร่วมชั้นเรียนได้เหมือนเรียนในห้องเรียน (Class room) แต่การเรียนระบบออนไลน์ยังพบว่ามีการอุปสรรคทำให้การเรียนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียน

จากข้อมูลข้างต้นพบว่านักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรีได้มีการเรียนแบบออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบครั้งแรก ย่อมต้องมีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นทั้งกับผู้สอน และผู้เรียน แต่การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ทำให้ผู้สอน และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญในการประเมินผลการเรียนรู้การสอนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี เพื่อทราบถึงความพร้อมและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และรูปแบบการเรียนการสอนที่นักศึกษาชอบ รวมไปถึงปัญหาและอุปสรรค เพื่อนำผลการประเมินไปเป็นแนวทางของการปรับปรุงพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา (Objective)

เพื่อศึกษาความพร้อมและประเมินผล การเรียนการสอนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 ของ

นักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

วิธีการศึกษา (Method)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี สถาบันพระบรมราชชนก ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 441 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิต ชั้นปีที่ 1-4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ประจำปีการศึกษา 2564 ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling)⁶ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 205 ราย เพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัย จึงพิจารณาเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ประกอบการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากแบบสอบถามของ เสถียร พูลผล และปฏิพล อรรถนพบริบูรณ์⁷ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) และคำถามปลายเปิด (Open ended question) จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความพร้อม ของผู้เรียนต่อการเรียนการสอนออนไลน์ ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 จำนวน 9 ข้อ แบ่งระดับความพร้อม เป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 จำนวน 24 ข้อ 5 อันดับตัวเลือก

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ลักษณะคำถามเป็นปลายเปิด (Open ended question) โดยให้ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยเขียนบรรยายคำตอบ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity Index : CVI) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงเนื้อหาให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ฯ ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.94

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม (Questionnaires) ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลศรีชัยภาคกลาง 2 จำนวน 30 ราย แล้วนำข้อมูลที่ได้อำนาจวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี และทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี หลังจากนั้นเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ พร้อมเก็บข้อมูลแบบ Online Survey โดยให้ผู้ช่วยนักวิจัยดำเนินการส่งต่อโดยใช้ google form ทั้งนี้

ภายหลังส่งแบบสอบถามออนไลน์ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ทุกฉบับ ก่อนนำมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี เลขที่ EC-013/2564 ผู้วิจัยพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ประโยชน์หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และการถอนตัวออกจากการวิจัยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย และข้อมูลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวมของกลุ่ม ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลรายบุคคลได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการศึกษา (Results)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 94.8 เป็นเพศชาย 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การเรียนรู้ออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 98.8 และใช้คอมพิวเตอร์/โน้ตบุ๊กเป็นอุปกรณ์ในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 74.4 นอกจากนี้พบส่วนใหญ่เรียนออนไลน์ที่บ้านคิดเป็นร้อยละ 52 รองลงมาเรียนออนไลน์ที่หอพักคิดเป็นร้อยละ 47.6

ตารางที่ 1 ระดับคะแนน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคะแนนความพร้อมของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 โดยรวมและแบ่งตามชั้นปี (n = 250)

หัวข้อ	ระดับชั้น	Max	Min	$\bar{X}$	S.D
ความพร้อมของนักศึกษา	ปี 1	1.44	1.00	1.10	.11
	ปี 2	1.56	1.00	1.27	.14
	ปี 3	1.56	1.00	1.17	.15
	ปี 4	1.56	1.00	1.22	.15
	รวม	1.56	1.00	1.19	.15

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษา
ต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019
โดยรวมและแบ่งตามชั้นปี (n = 250)

หัวข้อ	ระดับชั้น	Max	Min	$\bar{x}$	S.D
ด้านผู้สอน	ปี 1	5.00	1.00	3.50	.78
	ปี 2	5.00	2.00	3.05	.64
	ปี 3	5.00	1.00	3.54	.81
	ปี 4	5.00	2.00	3.87	.69
	รวม	5.00	1.00	3.49	.78
ด้านผู้เรียน	ปี 1	5.00	1.00	2.82	.76
	ปี 2	4.00	1.00	2.95	.55
	ปี 3	5.00	1.00	3.20	.81
	ปี 4	5.00	2.00	3.52	.75
	รวม	5.00	1.00	3.14	.77
สื่อและกิจกรรมการเรียนการสอน ออนไลน์	ปี 1	5.00	2.00	3.68	.81
	ปี 2	5.00	1.00	3.21	.80
	ปี 3	5.00	2.00	3.78	.76
	ปี 4	5.00	2.00	4.01	.69
	รวม	5.00	1.00	3.69	.80
ระบบอินเตอร์เน็ตและ แอปพลิเคชันที่ใช้ในการเรียน ออนไลน์	ปี 1	5.00	1.00	3.51	1.00
	ปี 2	5.00	2.00	3.23	.73
	ปี 3	5.00	2.00	3.59	.77
	ปี 4	5.00	2.00	3.73	.75
	รวม	5.00	1.00	3.52	.83

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 โดยรวมและแบ่งตามชั้นปี (n = 250) (ต่อ)

หัวข้อ	ระดับชั้น	Max	Min	$\bar{X}$	S.D
ในอนาคตอยากให้มีการปรับรูปแบบการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์เต็มรูปแบบ	ปี 1	5.00	1.00	2.65	1.48
	ปี 2	5.00	1.00	3.09	1.15
	ปี 3	5.00	1.00	3.43	1.23
	ปี 4	5.00	1.00	3.49	1.18
	รวม	5.00	1.00	3.19	1.29
โดยรวม		5.00	1.40	3.39	.86

ตารางที่ 3 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 (n = 250)

ระดับชั้นปี	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ความแตกต่างระหว่างชั้นปี			
			ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4
ปี 1	57	3.61	-	-	-	-
ปี 2	57	3.43	-	-	-.33*	-
ปี 3	69	3.76	-	-	-	-
ปี 4	67	4.01	.39*	.57*	.24*	-

* p < .05

วิจารณ์ (Discussions)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมและประเมินผลการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราช

ชนนี สุพรรณบุรี พบว่า นักศึกษาทุกชั้นปีมีความพร้อมในการเรียนออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากความไม่พร้อมของอุปกรณ์การเรียน อินเทอร์เน็ต รวมไปถึงสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนดังที่ผู้เรียนให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา/

อุปสรรค คือ “มีเสียงรบกวน สิ่งแวดล้อมไม่เหมาะแก่การเรียน อินเทอร์เน็ตไม่แรง/ขอบหลุด อุปกรณ์การเรียนไม่พร้อม ขาดแรงจูงใจในการเรียนเนื่องจากไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน ง่วงนอนอย่างเดียว สุขภาพเสื่อมโทรม เวลาพักผ่อนน้อยลง” และ “เวลาเรียนออนไลน์นาน ๆ อุปกรณ์ที่ใช้เรียนจะร้อนและดับไปเอง” รวมถึง “อาจมีปัญหาในเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ต รวมไปถึงเครื่องมือในการเรียนอาจไม่พร้อม เช่น โน้ตบุ๊กเข้ามีไฟได้ แต่ไม่สามารถเปิดไม่ค้ได้” เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา⁸⁻¹¹ ที่พบว่าการเรียนการสอนออนไลน์มีข้อจำกัดของความพร้อมในด้านอุปกรณ์ พบว่า โรงเรียนและนักเรียนบางส่วน ไม่สามารถหาเครื่องมือทางการเรียนได้ครบ ด้านเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตในแง่ของการเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายหรือการอยู่ในพื้นที่ที่ไม่มีสัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมถึงความเร็วของอินเทอร์เน็ตส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่ราบรื่นด้านผู้สอนและผู้เรียนที่อาจขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี ด้านระบบการติดต่อสื่อสารได้แก่ ข้อจำกัดของโปรแกรมในการจำกัดจำนวนผู้เข้าใช้ ระยะเวลาใช้งาน ความคมชัดของภาพ เสียง รวมไปถึงการเกิดปัญหาทางด้านเทคโนโลยีที่ไม่ได้คาดการณ์ล่วงหน้า นอกจากนี้ นักศึกษาได้ให้ข้อคิดเห็นว่า “อินเทอร์เน็ตหอพักวิทยาลัยไม่เสถียรเนื่องจากมีการใช้เชื่อมต่อร่วมกันจำนวนมากเฉลี่ย 16 คน/เครื่องกระจายสัญญาณ 1

เครื่อง และนักศึกษามีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตมากกว่า 1 เครื่อง/คน” สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของผู้เรียนให้สถานศึกษามีการปรับปรุงด้านความเร็วอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา^{12,13} ที่ผู้เรียนมีความต้องการให้มีการปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ต ด้านความเร็วและสัญญาณ WI-FI ให้มีความเสถียร มีความเร็วพร้อมใช้งานมากที่สุด จึงสะท้อนให้เห็นว่าความพร้อมของนักศึกษาไม่ว่าจะเป็นในด้านของอุปกรณ์ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือสถานที่ในการเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ดังนั้นหากนักศึกษามีความพร้อมในทุก ๆ ด้านย่อมส่งผลให้การเรียนออนไลน์มีประสิทธิภาพไม่แตกต่างไปจากการเรียนในชั้นเรียน

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์เป็นรายด้าน พบว่า ด้านสื่อและกิจกรรมการเรียนการสอนออนไลน์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคดิจิทัลที่ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ดังนั้นการเลือกสื่อที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนจึงช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ในเนื้อหาได้ดีขึ้น และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เสมือนจริง สอดคล้องกับผลการวิจัยวิจัยข้อที่พบว่า สื่อและกิจกรรมการสอนช่วยให้เรียนรู้เนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น (123/250=49.2%) และสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา¹⁴⁻¹⁶ พบว่าการเลือกสื่อที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชา มี

ความหลากหลาย ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาขณะที่เรียนได้ รวมถึงช่วยให้ผู้เรียนมีความตระหนักในการเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นในด้านตัวผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด อาจเนื่องจากผู้เรียนยังไม่มีความพร้อมในการเรียนออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบทั้งในด้านของอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหากต้องเรียนขณะอยู่สถานที่ที่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต หรือสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียน รวมทั้งผู้เรียนส่วนใหญ่รู้ถึงความไม่เท่าเทียมกันในการมีส่วนร่วมระหว่างการเรียนรู้ (86/250=34.4%) และรู้สึกน่าเบื่อเสียเวลาในการเรียนออนไลน์ (78/250=31.2%) ซึ่งตรงกับข้อคิดเห็นของผู้เรียนที่ถึงปัญหาอุปสรรคด้านผู้เรียน คือ การไม่ตรงต่อเวลา/น่าเบื่อ ไม่มีสมาธิ แทบไม่ได้อะไรเลย/สับสนหลุดง่าย จ้องจอคอมนาน ๆ ทำให้ปวดตา/ต้องนั่งอยู่หน้าจอเป็นเวลานาน เกิดตาล้า/อาจารย์มักให้แย่งกันตอบ แต่เน็ตช้าก็ไม่ทันคนอื่น อยากให้เลิกใช้การแย่งกันตอบ มันไม่แฟร์เลย/ บริเวณที่เรียนออนไลน์ทั้งในบ้านและข้างบ้านมีเสียงดังรบกวน บ้านติดถนนรถโดยสารผ่านไปมาเสียงดังมาก/ เวลาฝนตกหรือไฟดับสัญญาณอินเทอร์เน็ตจะหายไม่สามารถเรียนได้/สัญญาณอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาและอาจารย์มีความไม่เสถียร เวลามาเสนองานทำให้

อธิบายสิ่งที่สำคัญ ๆ เกิดปัญหาที่ทำให้ไม่เข้าใจสิ่งที่อธิบายมา/ไม่ชอบเรียนออนไลน์เลยคะ จากที่ต้องได้ความรู้ได้พูดคุยกับอาจารย์อยาก 100% มันแทบไม่ถึง 50% เลยคะ เครียดและรู้สึกที่ไม่ค่อยได้ประโยชน์เท่าไรคะ เกิดการทุจริตการสอบได้ง่ายด้วย ทำให้เด็กกระตือรือร้นก็จริงคะแต่นานก็ลืมนี้อแทบไม่มีเวลาอ่านหนังสือสอบคะ สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา¹⁷⁻²⁰ พบว่านักศึกษาขาดวินัยในการควบคุมและบังคับตนเองให้ตรงเวลา และสนใจเข้าเรียน ตั้งใจเรียน ขาดปฏิสัมพันธ์และความผูกพันกับเพื่อนและครู และพบว่าการสอบออนไลน์มีโอกาสทุจริตในการสอบออนไลน์ได้มากกว่าปกติเนื่องจากขาดผู้คุมสอบ

อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์จำแนกตามชั้นปี พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาทุกชั้นปี และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าชั้นปีที่ 2 อาจเนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ในการเรียนออนไลน์ รวมถึงเคยเรียนแบบผสมผสานทั้งในชั้นเรียนและใช้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ช่วยสอนจึงทำให้นักศึกษาปรับตัวเกี่ยวกับการเรียนได้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา²¹ พบว่า นักศึกษาแต่ละชั้นปีมีพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ที่แตกต่างกัน

จากการศึกษายังพบว่า รูปแบบการเรียนที่นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบ คือ รูปแบบการเรียนในชั้นเรียน (Lecture class) ($54/250=21.6\%$) อาจเนื่องจากการเรียนในชั้นเรียนผู้สอนและผู้เรียนมีการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรียนได้ตลอดเวลา สามารถอธิบายเนื้อหาที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้นโดยใช้ภาพหรือแผนภูมิประกอบได้ นอกจากนี้บางรายวิชามีเนื้อหาจำนวนมากและผู้เรียนจำนวนมากจึงเหมาะกับการนำวิธีการสอนแบบบรรยายมาใช้²² สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เรียนที่ว่า “ไม่ชอบเรียนออนไลน์เลยคะ จากที่ต้องได้ความรู้ได้พูดคุยกับอาจารย์อยาก 100% มันแทบไม่ถึง 50%เลยคะ/การตอบโต้ในคลาสเรียนลดลง/คิดว่าพึงพอใจและได้ความรู้กับการสอนในห้องเรียนมากกว่า เนื่องจากทั้งปัญหาต่างๆ ที่พบในการเรียนออนไลน์มีค่อนข้างเยอะและคิดว่าตนเองไม่ได้รู้สึกตั้งใจเรียนเท่าที่ควรจากการเรียนแบบนี้” รูปแบบการเรียนรองลงมา คือ การเรียนแบบสอนสด (Online live session) ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ ($50/250=20\%$) และการเรียนแบบผสมผสาน (Blended learning) ($46/250 = 18.4\%$) ตามลำดับ โดยการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นการเรียนที่เหมาะสมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 เนื่องจากเป็นวิธีการสอนในระบบผสมผสานในหลายลักษณะตามแนวคิดและประสบการณ์ของผู้สอนและความสามารถของผู้เรียนที่ใช้ระบบ

การสอนออนไลน์ผสมผสานกับสาระการเรียนรู้ในลักษณะอื่น ๆ หรือผสมผสานเทคโนโลยีทางการสอนกับการสอนในชั้นเรียนปกติ¹¹

ข้อยุติ (Conclusions)

ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์จำแนกตามชั้นปีพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้เรียนชั้นปีที่ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์แตกต่างจากผู้เรียนชั้นปีที่ 1-3 นอกจากนี้ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังคงชอบรูปแบบการเรียนในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

1. ด้านผู้เรียนควรมีการเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย ความรู้ทางวิชาการ และเครื่องมือ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการเรียนให้พร้อมอยู่เสมอ
2. มีการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยพอเพียงเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน รวมถึงปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วและเสถียรให้พร้อมตลอดเวลา

สถานะองค์ความรู้ (Body of knowledge)

ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา 2019 สถานศึกษาถูกกำหนดให้จัดการสอนออนไลน์แต่ยังไม่มีผลการประเมินผล

การศึกษาครั้งนี้พบว่า ความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ของผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง รวมถึงแต่ละชั้นปียังมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถเป็นแนวทางให้การเตรียมความพร้อมเพื่อจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และนำความรู้ที่ได้ไปออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง (References)

1. Sirinawin S. "Covid-19" Knowledge to Wisdom, Practice Development. Nonthaburi; O. S. Printing House; 2020. [in Thai].
2. WHO. World Health Organization. Q&A on coronaviruses (COVID- 19). [online] 2020 [cited 2020 Dec 10] Available from: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/question-and-answers-hub/q-a-detail/q-a-coronaviruses>
3. Department of Disease Control. "Information for Self-Protection from COVID- 19" Publication Document. Ministry of Public Health [online] 2020 [cited 2020 Dec 10] Available from: ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/int-pretection-03.pdf. January 28, 2020.
4. UNESCO. 4 ways COVID- 19 could change how we educate future

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgements)

งานวิจัยเรื่องนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี

- generations [online] 2020 [cited 2020 Aug 16] Available from: <https://www.weforum.org/agenda/2020/03/4-ways-covid-19-education-future-generations/>
5. Supervisor Office of the Vocational Education Commission. Online Learning [online] 2019 [cited 2021 Apr 9] Available from: <https://stec4.comeducatorroundtable>
6. Krejcie RV, Morgan DW. Determining sample sizes for research activities. Educational and Psychological Measurement 1970; 30: 607-610.
7. Poonphon S, Anpaboriboon P. Survey of Pharmacy Students' Opinion Towards Online Learning During the Covid 19 to Design a New Learning Management Approach of the Faculty of Pharmacy, Siam University. The 15th Academic Conference of the Year

2020. 30 July 2020. Bangkok: Siam University; 2020. 36-47.
8. Sae- Tan T, Haoboorn P, Junthip S, Suteerasak T, Limsakul W. Readiness for undergraduate online learning during the COVID- 19 pandemic: A case study of the Prince of Songkla University Phuket campus. **Journal of Multidisciplinary Academic Research and Development** 2021; 3(1) : 23-37. [in Thai].
9. Chiranuntakarn T. Using online textbooks in medical education. **Siriraj Medical Bulletin** 2016; 9(2): 98-106. [in Thai].
10. Wayo W, Charoennukul A, Kankaynat C, Konyai J. Online Learning under the COVID- 19 Epidemic: Concepts and applications of teaching and learning management. **Regional Health Promotion Center 9 Journal** 2021; 14(34): 285-298. [in Thai].
11. Tongkeo T. New Normal Based Design in Education: Impact of COVID- 19. **Journal of teacher professional development** 2021; 1(2): 1-10. [in Thai].
12. Sompongpun S. Quality of life among undergraduate students living in dormitory: Case study in a selected university. **Community Health Development Quarterly Khon Kaen University** 2021; 8(4) : 545- 560. [in Thai].
13. Chantasorn W, Teeravannittrakul S, Saengjan K. The Quality of Life of the Undergraduate Students in Burapha University, Bangsaen Campus. **Journal of education** 2019; 30(3): 228-42. [in Thai].
14. Wisanskoonwong P, Sawangtook S, Prammanee M. The Development of Reinforcement Learning and Teaching Model through Online Media by Using Facebook Group in Midwifery 2. **Journal of Nursing and Health Care** 2021; 38(1) : 97- 106. [in Thai].
15. Sadykova G, Meskill C. Interculturality in Online Learning: Instructor and Student Accommodations. **Online Learning Journal** 2019; 23(1): 5-21.
16. Rao BJ. Innovative Teaching Pedagogy in Nursing Education. **International Journal of Nursing Education** 2019; 11(4): 176–180.
17. Tirasriwat A. Assessing the Pros and Cons of Online Teaching and Learning of Accounting Courses by Senior students in Accounting

- Department, Assumption University:
In Situation of Social Distancing
during the Pandemic of COVID- 19.
Journal of Business Administration
The Association of Private Higher
Education Institutions of Thailand
2020; 9(2): 179-194. [in Thai].
18. Myring M, Bott JP, Edwards R. New
approaches to online accounting
education. **The CPA Journal** 2014;
84(8): 66-71.
19. Figlio DN, Rush M, Yin L. Is it live or is
it internet. **Experimental Estimates of**
the Effects of Online Instruction on
Student Learning. NBER Working
Paper, (16089) . National Bureau of
Economic Research; 2010: 1-28.
20. Parsons-Pollard N, Lacks RD, Grant
PH. A comparative assessment of
student learning outcomes in large
online and traditional campus-based
introduction to criminal justice
courses. **Criminal Justice Studies**;
2008; 21(3): 239-251.
21. Lertsakornsiri M, Puengsema R.
Learning Behaviors of Nursing
Students to Study Online during the
COVID- 1 9 Situation. **Journal of**
Nursing and Education 2021; 14(1):
33-47. [in Thai].
22. Johnson D, Johnson R. **Cooperative**
Learning [online] 2021 [cited 2020
Sep 15] Available from: https://2017.congresoinnovacion.educa.aragon.es/documents/48/David_Johnson.pdf